

REDACTIA

Arad, Deak Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 6 an 10 "
pe 1/2 an 5 "
pe o luna 2 "
N-rii de Duminecă pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deak Ferencz-utca nr. 20

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b. de fiecare publicațiune

Atât abonamentele, cât și insertiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Serisori nefrancate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

Argument fals.

(Vg.) Când scriu șirele acestea, nu cunosc încă rezultatul alegerii dela Dobra. De altfel pentru mine acest rezultat este indiferent. Voiesc să accentuez din capul locului, că în cestiunea, dacă pentru politica noastră națională e mai bună activitatea parlamentară decât pasivitatea, ori nu e mai bună, absolut nu poate să aibă nici o importanță rezultatul dela Dobra.

Înainte de a intra însă în meritul afacerii, țin să clarific o altă cestiune, care se poate limpezi mult mai ușor și cu vorbe mult mai puține.

O spun numai decât și fără incunjur. *E timpul suprem, ca să înceteze odată între noi sistemul insinuărilor personale.* Căci dacă nu va înceta, ori-ce chiarificare a situației noastre interne, ori-ce îmbunătățire în șansele de reușită a luptei noastre politice va fi din capul locului o absolută imposibilitate.

Sub acest raport a fost pentru mine prilej de nespuse bucurie faptul, că partea cea mai mare a publicisticii noastre apăsese în ton calm și obiectiv pașirea amicului nostru Dr. Aurel Vlad. Țin mai ales să relev ținuta *„Boemii”* din Lugoj. Aceasta este calea, care ne va duce la mântuire. Încrederea în bunăcredința altora, discutarea cu motive reale și logice, abandonarea desevirșită a momentelor personale.

Singură „Gazeta Transilvaniei” a rămas credincioasă sistemului său de a combate pe contrariul de principii prin insinuări personale, prin bănuiri, prin împrăști și mușcăături. E afară din cale dureros faptul acesta, căci tocmai dela ansienitatea acestei foi și dela pârul alb al d-lui Dr. Aurel Murășianu am fi în drept să așteptăm o calmitate esemplară. Nădăjduim însă

că publicul cel mare românesc, în primul rând cetitorii și abonenții vor sili în cele din urmă și pe veneratul Domn Dr. Aurel Murășianu, ca în discutarea afacerilor noastre publice să elimineze dintre armele sale insinuările murdare și fără nici un rost.

Fortiter in re, suaviter in modo, iubitorilor colegi gazetari.

Acum ad rem.

Nu voiesc de data aceasta să motivez acțiunea noastră pentru schimbarea tacticii de luptă, pentru a schimba pasivitatea prin activitatea parlamentară.

Voiesc numai să fixez acum un singur punct de vedere în cestiunea aceasta.

Contrariul nostru de principii, *pasivității*, în șiretenia permisă la combaterea vederilor contrare, *aduc drept cel mai puternic motiv contra activității parlamentare afirmatiunea, că prin activitatea parlamentară nu se vor realiza aspirațiunile politice ale poporului românesc din Statul-Ungar.*

Așa însă e prea albă, șiretenia prea stângace.

Resonarea lor e următoarea: Bine. Sunteți și voi, activiști, oameni cinstiți și Români de treabă. Credem că vreți binele. Noi susținem numai, că nu-l puteți săvârși pe calea *„ve”*. Dacă aceasta se va dovedi, atunci voi, ca oameni de bunăcredință, va trebui să înclinăm steagul și să recunoaștem, că *noi am avut dreptate.*

Șiretenia aceasta însă, domnilor pasiviști, nu prinde. *Motivul acesta noi nu-l acceptăm.* Nici odată noi nu am recomandat activitatea parlamentară pe motivul, că prin ea se vor realiza aspirațiunile noastre politice. Pretindem așadar, ca acest motiv să fie cu desevirșire eliminat dintre argumentele, cu cari se discută asupra pasivității și activității.

Noi nu pentru aceea suntem ac-

tiviști, pentru că am crede, că prin activitatea parlamentară se vor putea realiza pretensiunile politice ale poporului nostru.

În diferite rânduri am accentuat în coloanele acestui ziar, că rezultatul alegerilor dietale, din punct de vedere al reușitei ideilor noastre prin parlamentul țării, este absolut indiferent pentru noi.

Cunoaștem foarte bine chipul alegerilor dietale în Țeara-Ungurească. Nu ne îmbătam cu nădejdea, că ne va succede să alegem 20—30 deputați. Ba mergem mai departe și recunoaștem, că de am avea chiar 40 de deputați în parlament, tot nu sperăm, că prin aceștia să va putea realiza programul nostru național.

Peste tot, învățând din istoria neamurilor lumii, eată o spunem verde, că după părerea noastră realizarea programului nostru național în timp și între împregiurări normale în Statul-Ungar nu se poate aștepta în *curând*. Nu zicem că *nici odată*, ci nu în *curând*. Dar asta nu va să zică *pesimism*. Cunoscând puterea de viață a poporului nostru, suntem deplin convinși, că în cele din urmă *el își va elupta drepturile*, ce i-se cuvin. Dar la acest rezultat se va putea ajunge mai de *vroie*. Dacă vom ști să organizăm, să sistosăm, să potențăm și să dirigem pe cât *notede* acea putere de viață a poporului nostru. *Întru acest scop avem noi trebuință de activitatea parlamentară.*

Am accentuat din capul locului, că de astădată nu voiesc să motivez acțiunea noastră pentru schimbarea tacticii de luptă. Astfel nu voiu esplica *acum* nici aceea, întru cât va contribui activitatea parlamentară la întărirea puterii de viață a poporului nostru. Afirm numai și fac tuturor cunoscut, că noi întru acest scop avem trebuință de activitatea parlamentară.

Protestez așadar în contra apucăturii, ca cineva să combată activitatea prin aceea, că ea nu va duce la realizarea programului național. Așa ceva nu așteaptă dela activitatea parlamentară nici un Român cu mintea sănătoasă. Activitatea noastră parlamentară în ultima analiză nu are alt scop decât ceea-ce dorește Domnul Alexandru Mocsonyi, *resistința poporului românesc față cu politica de desnaționalizare, decât că această resistință se va întări prin activitatea parlamentară.*

Ne deobligăm a dovedi afirmatiunea aceasta, când se va pune tesa în discuțiune publică.

De rândul acesta ne mărginim a-l spune Românilor să nu se lase momiți cu dovezi luate din domeniul șiretlicurilor în contra activității parlamentare.

Românii trebuie să între în activitatea parlamentară fără considerare la rezultatul luptei în parlament, căci nu pentru lupta în parlament avem noi lipsă de activitatea parlamentară, ci pentru întărirea, înmulțirea, organizarea și dirigerea sănătoasă a forțelor poporului nostru sub raportul luptei politice în general.

Dacă deci amicul nostru Dr. Aurel Vlad va fi ales, ne vom bucura și vom desfășura mai departe steagul activității parlamentare în toate cercurile, unde sunt alegătorii români. Tot aceasta o vom face însă și atunci, dacă Dr. Vlad nu va fi ales.

Ori se vor alege ori nu se vor alege deputați români pentru parlament, noi nu vom înceta a întări, a organiza, a disciplina, a face școală politică poporului nostru cu ajutorul mijlocului, care se numește activitate parlamentară.

Tot astfel, dacă deputații români, cari *eventual* vor ajunge în dietă, vor ști să câștige acolo vre-o îmbunătățire a

Cronica săptămânei.

— 6 Iunie n.

Our first doctress

Zilele aeeste și-a început în Arad practica medicală prima noastră doctoresă în medicină, domnișoara Dr. Valeria Curtișu.

Nu știți ce să pui la locul întâi: țaria și curajul, ce le-a manifestat dând piept unor prejudeții de miș de ani, — sau răbdarea de fer și sîrguința, de cari a dat dovadă, dedicându-se studiul greu al mediciner.

Și a reușit! E cea dintie între româncele noastre, care se poate mândri cu diploma de doctoresă.

Și dacă bărbatul are să întimpine în studiile sale miș de greutate, cu cât mai multe are să întimpine femeia, căreia natura părea ai fi impus de viitor conducerea gospodăriei...

Și a reușit!

Am semnalat acest caz, ca fiind un progres. Vedem în el prevestirea unui nou ere, căci nu pot rămâne bărbatul în urmă, când femeile „slabe” încep să așă țaria.

Eri s'a sfârșit foiletonul... rului nostru. Ultima parte... călătorii sale la Roma, Ne... Capri și Florența.

„Boemii” au ținut în urma astora mare sflat, hotărînd — după mature și serioase chibzuirii — să descrie și ei călătoriile lor. S'a format un comitet redacțional, care și-a și început activitatea. Cartea, — „Șchițe de călătorie” — va purta titlul *Arad, Șega, Gal, Poltura, Aradul-nou și Vass*.

E încă de dimineată când scriu aceste șire. În redacție e liniște, nimeni nu mă conturbă. Tocmai de aceea am și venit așa de cu vreme, căci mai încolo, pace! să mai poți lucra...

Mereu va suna telefonul!

Deja eri n'am avut mult răgaz. Din toate părțile ne întrebau, ce știm dela *Dobra*. Astăzi *Dobra* e centrul tuturor preocupărilor românești. Acolo se va da o luptă grea, care va avea hotărîtoare influență și asupra viitoarelor alegeri dietale...

Până acum n'avem informații mai detaliate. Tot ce știm e, că stăm bine. „Insufletirea e generală”

Eri am părăsit p'un moment redacția. Când m'am întors, administratorul nostru țata la telefon, — cu pālăria în mână, și făcînd mereu la complimente adânc.

Am așteptat să termine.

— Cu cine ai vorbit?

— Cu ministrul-președinte Széll. M'a atrebat cum stăm la *Dobra*.

— Și ce i-ai răspuns?

— Ce să-ți răspund? „Secret redacțional”!

— Și el?

— A ris „Smechër”!

Am hotărît apof că-î vom aduce telegrafice la cunoștință alegerea candidatului nostru...

În adevăr sunt de compătimit ministri-presidenți ai monarhiei noastre. Széll de un an deja se luptă cu obstrucția și nu poate reuși s'o înfrîngă. Nici nu s'a așteptat vr'odată la așa obstrucție colosală.

Maî anii trecuți, când opiziția din Reichsrath îi făcuse colegului său *Körber* obstrucție, Széll privise la el rîzînd cu lacrimi.

Rolurile s'au schimbat. *Körber* a scăpat din belea, și Széll și-a dat de petec; și-acum a fost rîndul lui *Körber* să rîză cu lacrimi.

Ei, dar nimic nu durează vecinic. Le-a venit și cehilor tineri poftă să facă nițică obstrucție, așa scriu cel puțin foile din Viena. Azi măne îl vom vedea dară pe dl Széll de mână cu colegul său *Körber* plîngînd amîndoi amar:

— O aceste parlamente!

Nu î vorbă, e mai ușor să-ți comanzi la fișpanii țării adrese de aderență și în-

curajare, decât e să poți trage ceva folos din aceste rescripte, în cari se condamnă obstrucția și guvernului i-se exprimă încredere deplină.

Di Széll voia să dovediască lumii, că țara întregă e pe partea lui, și numai o mică fracțiune de guralivi galăgioși îi pune piedecă în cale... Ei, dar comitatele nu sunt încă țara. Voturile date de slujbașii guvernului nu sunt încă espresia opiniei publice.

„Legea, drept și dreptate” numai pe hârtie există.

De minune se potrivește aici — per analogiam — ordinațiunea militărească, care pedepsește maltratarea soldaților.

Un oficer vrea să instrueze despre însemnătatea acestei legi un recrut.

— Dacă cineva te maltratează dară, ce vei face?

— Mă voi supăra!

— Ce?

— Mă voi năcăji!

— Nu, ci te vei plînge la superiorii.

— Mă voi plînge la superiorii.

— Și dacă te plîngi, ce se va întâmpla?

— Mă vor închide.

sorții poporului nostru, ne vom bucura. Dar fie lupta lor în dietă fără nici un rezultat, precum și credem că va fi, noi pentru aceea totuși nu vom abandona activitatea parlamentară, ci pe lângă toate celelalte arme de luptă nu vom înceta a ne folosi și de această armă întru apărarea naționalității noastre, fără de care nu voim a trăi.

Obstrucție în Reichsrath. Din Viena sosese știrea senațională, că comitetul executiv al clubului cehilor tineri într-o ședință finută s'ar fi hotărât, că va obstrua în contra indemnitații ce-o va cere în curând ministrul-șefedinte Körber.

Körber, dacă se va adevăra știrea, e-arăși va fi dară silit să guvernereze cu ajutorul paragrafului 14., cum o făcuse mai anii trecuți. Miniștri-presidenți ai monarhiei noastre nu se pot mândri cu parlamentele lor. Obstrucție dincoace, obstrucție dincolo de Laita!

Sermană țară.

Pastorală episcopului nostru. Foile locale încă tot nu se pot împăca cu noul nostru episcopesc, I. P. S. Ignatie Pap. Le ar fi plăcut să vază în scaunul episcopesc pe alt cineva, mai prietîn tendințelor șoviniste. Așa „Függetlenség” scrie în numărul său de ieri:

Pastorală întâi a episcopului român din Arad se va citi la 7 Iunie în toate bisericile din diocesa. Ioan I. Papp deja cu prilejul banchetului dela instalare a dat dovezi despre ura ce o nutrește în contra maghiarilor, iar acum cu vorbirea sa pastorală pune grămezii virf. Ce-i drept își ascunde simțimintele între șire pline de tămâie, dar cu toate aceste cuiul românesc străbate prin sacul maghiar. În aceiași vreme în care își îndeamnă credințioșii la iubire împrumutată, pace, la respectarea legilor, cinstirea „inaltului guvern” și la multe alte lucruri bune, cu aderență umilintă își aduce aminte de preagrosșosul nostru „împărat” Francisc Iosif I., amintind totodată așa în treacăt că mai e și rege. Așa vorbește un episcop maghiar, membrul casei magnaților!

Tot coarda cea veche! Compatrioții nostri maghiari în șovinismul lor anti-dinastic uită că titlul constituțional al M. Sale e „împărat și rege”.

Disolvarea dietei.

De-o vreme încoace, mai ales de când obstrucția a mănânat guvernul lui Széll în brațele ex-lexului, din nou și iarăși din nou se lățiau șvonuri despre o apropiată disolvare a dietei. Așa în zilele trecute foile oficioase din Pesta au publicat o scrisoare datată din Viena, în care scrisoare se spunea că Széll va înfrânge obstrucția cerând dela M. Sa imputernicirea d'a disolva dieta și a ordona alegerea nouă. Scrisoarea mai spunea că acest plan are și aprobarea competentă. Toate aceste, scriitorul le avea din isvoare sigure.

În jurul eventualei disolvări a dietei s'a încins o discuție vie, a cărei rezultat e comunicatul unei foi oficioase ce stă aproape de guvern, comunicat în care se spune pe față, că dieta nu se poate disolva până nu e votat bugetul, sau cel puțin indemnitatea.

Da, parlamentul trebuie să voteze bugetul, — scrie această foie, — sau cel puțin trebuie să voteze o nouă indemnitate, căci numai în aceste cazuri se poate disolva parlamentul în mod legal. La tot cazul, ilegalitatea disolvării parlamentului fără buget sau indemnitate votată e micșorată prin împregiurarea, că guvernul a avut toată bunăvoința d'a căpeta bugetul, dar a fost împiedecat. Repetăm, asta ar fi numai circumstanță atenuantă, dar nici în-

tr'un caz circumstanță, care ar avea de urmare absolvarea. Mai puțin ar însemna însă o deslegare nimerită, căci disolvarea nu se poate identifica nici decum cu înfrângerea obstrucției, și discuția tocmai în jurul acestei chestii se învîrte: cum să scape guvernul de obstrucție. Prin o nouă ilegalitate nu ar câștiga nimic. Nu-i rămâne decît alta, decît să continue rezistența pasivă și astfel să înfrângă obstrucția opoziționaliștilor.

„Egyetértés” din Budapesta a primit și ea din Viena o scrisoare, în care se spune că în cercurile competente nimic nu se știe de planul disolvării parlamentului, în aceste cercuri nici că se gândește cineva la eventualitatea asta, căci toți în disolvarea de imposibilă, sau chiar absurdă.

Scrisoarea datată din Viena și apărută în foile guvernamentale va fi fost dară fabricat indigen, eșit din oficiu ministrului Széll și va fi fost o simplă încercare d'a înfrica opoziția și a o îndupleca să conțenească cu obstrucția. Dacă acesta i-a fost scopul, nu și l-a ajuns, căci opoziția în loc să încete, se pregătește la luptă nouă. 54 de vorbitori s'au insinuat la conferența partidului kossuthist declarându-se gata a duce până la extrem obstrucția.

Lui Széll nu-i rămâne dară altă cale decît să demisioneze sau să se dea învins. Urmarea tot va fi însă demisionarea. Repetăm ce-am spus într'un articol de fond, în care ne-am ocupat de afacerea Apponyi: „zilele guvernului Széll sunt numărate”. De disolvarea parlamentului însă nu va putea fi vorba până când un nou guvern, împăcând cumva opoziția, nu va câștiga buget sau indemnitate.

Dieta FOR NUTIA.

Ieri s'au pertractat două respective trei procese de ale dlui director R. Ciorogariu contra Măglașului neamurilor, și redactorului „Controlei” și amic al dlui Iosif Gall, Valeriu Bărcianu.

I. Măglașul neamurilor fusese judecat de către tribunalul din Timișoara la 3 luni închisoare și 150 cor. amendă pentru calomnie și vătămare de onoare comisă contra dlui R. Ciorogariu, în articolul combinat „Călugărul Ciuhă” și „Plagiatorii” apăruti în anul 1902 când se pregăteau neamurile la noua alegere de episcop, care inevitabil avea să urmeze după procesul morbului fericitului episcop Goldiș.

În „Călugărul Ciuhă” inventaseră cum păr. Ciorogariu n'ar fi plătit plata legitimă a unor hamali și apoi s'a bălabănit cu el, îl numeste apoi ciung, nebun și cu un cuvânt aplică dicționarul „Controlei” la dl R. Ciorogariu.

În articolul „Plagiatorii” spune Măglaș cum păr. R. Ciorogariu a furat dela consistorul archidieceșan un circular și apoi l-a prezentat congresului de opera sa, cum R. Ciorogariu ar fi plagiator de carî fierțatul episcop să jelua că e încunjurat, spunea mai departe că însăși pastorală de Paști plagiată a fost de păr. Mangra, numindu-l pe numișii domni „amici de cruce între cărcime”.

La pertractarea dela tabla regească, unde Măglaș apelasă, s'a prezentat cu avocatul său Dr. Fay, ear părintele R. Ciorogariu cu domnul avocat Dr. Cornel Nicoară.

Avocatul l-a apărut cu de toate, cu Eminența Sa dl Mitropolit și neprihănitul (!) secretar mitropolitan Simonescu, cu aceia, că Măglaș a glumit numai, a făcut spirit cu „Telegraful”, cu „Gazeta”, cu „Egyetértés”, cu opinia publică etc., ear Măglaș în felul său nebădăios cu fel de fel de scrisori, a prezentat și o ilustrată cu figura păr. Ciorogariu la masă de beut și cu țigan, cu misiunea sa de controlor al moralei publice și mai presus de toate a cerut ascultarea ca martori a Eminenței sale dlui Mitropolit Ioan Meșianu, a secretarului mitropolitan Leontin Simonescu, și fost cassar al „Asociațiunei”, a secretarului consistorial din Sibiu Ghiță Proca, amic intim a lui Măglaș, Rotar etc. etc. față de concludul 87 al protocolului congre-

sului național din 1900 subscris chiar de Em. Sa dl Mitropolit Ioan Meșianu, în care conclud se expune afacerea. După-ce tabla regească s'a retras a decis să nu mai asculte nici pe Eminența Sa, nici pe secretari și amici.

După pledoarul avocatului Dr. Cornel Nicoară, păr. R. Ciorogariu replică avocatului Dr. Fay într'un avântat discurs în care produce mai ales surprindere arătând cum din un tablou iubilărilor dela instalarea episcopului Goldiș în care erau fotografiați cu o grupă de amici, cum sunt dlui: V. Goldiș, P. Truța, prof. din Brașov Bunea, preotul militar Ioan Pap etc. etc. au făcut un falsificat așa, că din tabloul original au tăiat figura păr. Ciorogariu care atunci era civil, i-a desemnat apoi o masă cu sticle răsturnate, ear la spate trei țigani, înfățișându-l astfel ca și în stare de beție. Acest falsificat s'a multiplicat apoi în sute de exemplare în carte postale ilustrate pe cari au mai scris și versuri murdare și să trimitea la frunză și iarbă mai ales din Sibiu, anume în cercul cunoștințelor lui Ciorogariu, până și la țeran; bună-oară în comuna sa natală Pecica-română n'a rămas om nedelectat de acest falsificat.

Tabla regească să retrage și enunță apoi sentința că aprobă întru toate sentința forului prim și astfel pe Măglaș pentru calomnie și vătămare de onoare îl osândește la 3 luni închisoare și 100 cor. amendă principală, 50 cor. amendă secundară, eventual alte 15 zile închisoare.

II. Tot pe aceea vreme scrisese „Controla” cum sub protecția directorului seminarial din Arad R. Ciorogariu, prefectii teologi bat pe preparanții alumnici și când vin apoi la director pe ponoslu îl mai dă afară peste cap, încât unul căzând s'a și bolnăvit grav.

Citat fiind redactorul răspunzător V. Bărcianu, în proces s'a apărut cu aceea, că articolul l'a scris pe baza unei scrisori primite dela pedagog. de curs IV. Victor Onișor. Cercetarea însă a dovedit, că elev cu numele Victor Onișor nu există nici a existat cândva în preparandia din Arad, în urmăre avea însuși Bărcianu să răspundă pentru el la pertractarea de ieri.

V. Bărcianu s'a prezentat singur, acuzându-l pe Onișor să reprezentat prin avocat Dr. George Popa. Bărcianu se apăra mai înainte că el nu a fost sedus de un

pertractat și și-a exprimat părerea de reu că a apărut articolul contra D-lui Ciorogariu. Dl Dr. G. Popa însă îi desvălește perfidia în toată golăciunea sa, arată anume cum tocmai în acel număr al „Controlei” în care s'î cere ertare dela dl Ciorogariu, în raportul despre banchetul dela instalarea episcopului Ioan I. Papp, iar îl terfelește și mai presus de toate cum în posta redacțiunii sub titlul „brău roșu” răspunde unui amic, să fie cu răbdare căci graba strică treaba și mai e vreme să revină la briul roșu al părint. Ciorogariu, ceea-ce va să zică: las să treacă peste proces, că apoi o să o apuce da capo. Spune mai departe dl Dr. Popa cum acest caracter de om de ar fi ertat, mână ar veni și ar zice, că dl Ciorogariu de frică și-a retras procesul și tocmai generositatea ar întoarce de armă contra lui. Spune cum acesta nu e un cas incidental, ci Bărcianu face de trei ani meseria gasdei de calomniare și vătămare de onoare și acum încă nu regretă alta decît, că este prins în căpcară, ear nu că a calomniat și vătămat.

Bărcianu apoi ear se întoarce la armele lui și spune tribunalului, cum chiar acum dincolo la tablă se dovedește că Ciorogariu este un ordinar plagiator etc.

Tribunalul enunță apoi sentința prin care osândește pe Valeriu Bărcianu redactorul „Controlei” pentru calomnie și vătămare de onoare la amendă principală de 100 coroane și secundară de 20 coroane eventual 12 zile închisoare. De motive atenuante a luat tribunalul, împregiurarea că nu din inițiativă proprie ci din impulsul scrisorii false a scris, apoi că n'a mai fost pedepsit. Condamnatul s'a mulțumit cu sentința, avocatul Dr. G. Popa, a insinuat apelată pentru urcarea pedepsei dar după informațiile noastre dl Ciorogariu nu va usa de dreptul apelării, căci prin urzirea proceselor nu i-a fost scopul trupește să-l înfrângă pe Val. Bărcianu prin închisorii, ci să-și i-a satisfacția pentru insultele ce i-s'a făcut prin dovedirea corectității sale și aceasta satisfacție a primit-o prin sentința tribunalului; nu ține dar să fie Valeriu Bărcianu și închis

Aniversarea morții Episcopului Pavel.

Luni, în 1 Iunie st. n. s'a împlinit un an de zile dela moartea fericitului episcop gr. cat. român de Oradea-Mare, Mihail Pavel. Această aniversare a fost sărbata cu multă demnitate din partea institutelor de cultură națională din Beiuș, al căror regenerator și al doilea întemeiător a fost adânc regretatul arhiepiscop. Festivitatea a decurs după următorul program: Dimineața la 9 ore s'a celebrat în biserica liturgie și parastas prin protopopul A. Antal asistat de directorul gimn. I. Butean, de director școalei civile de fete V. Ștefanică, apoi de prof-sor: T. Bulc, V. Dumbrava, Cor. Ardelean, R. Cupariu, I. Stan, și de exactorul domeniial A. Gera. După terminarea serviciului divin tinerimea gimnasială, elevii școalei de fete, precum și un public distins și numeros s'a adunat în sala cea mare de gimnastică, unde în fața portretului cernit al Episcopului Mihail Pavel s'a dat festivalul constând din următoarele puncte:

1. Psalmul 50, cor. bisericesc
2. Cuvântare de deschidere, rostită de directorul gimn. Ioan Butean.
3. Imn studențesc (poesie de Costuț I. Marcuș.
4. Cântec barbar, declam. de stud. cl. VII g.
5. Lacrimi și suspine, orchestra F. Bontescu, stud. abit.
6. Föbap hátalára (F. Bontescu, stud. abit.
7. Rugăciune din opera „Moisi” de Rossini.
8. Tod des Hauptmann's, declam. de I. Dan, stud. ab.
9. Am plâns, orchestra cl. VII g.
10. Glasul unui Român, de A. Mureșan, declamație.
11. Serenadă de Vachmann cuartet de violină.
12. Cuvânt de închidere, de R. Cupar.

Și așa admirabil s'a terminat cu „In veci amintirea lui” executat de corul bisericesc.

Dupa amezai s'a dat o asemenea sărbare de jale și de recunoștință și școala civilă de fete cu internat, care precum se știe, a fost cea mai scumpă operă a nemuritorului și neîntrecutului faptă bune episcop român.

Adresă de felicitare.

Suntem rugați să publicăm următoarele:

Teregova, 1 Iunie st. n. 1903.

Mult Onorate și Reverendissime Dle Director Dr. Iosif I. Olariu în Caransebeș! Cunoașterea Părinte!

Scânteia electrică ajunsă la inimă noastră ne-a făcut de am tresărit, dar tresărit cu toții în mod plăcut, bucurându-ne de pasul ce l-ați făcut intrând în tagma monachală. De 18 ani adunîți în șosești puterile și cunoștințele în interesul preoțimii și spre fala diecesei noastre. De 18 ani împărțiți vastele-ți cunoștințe binevoitoare-ți sfaturi în institutul Caransebeș spre folosul comun, și tot de atâția ani ai dovedit prin purtarea-ți și peste măsură modestă în fața noastră-mă-ți nici cea mai mică prefăcere, ci cu trup și cu suflet profesor drept, voritor, modest și de exemplu zilnic purtarea elevilor încrezuți D-tale, din care iesă corpul preoțesc. Mai puțin ai dovedit toate acestea în timpul școlii, căci fost numai profesor, dar de când prin grijirea lui D-zeu ai ajuns director (10 ani se poate vedea o schimbare întru bine care schimbare înă numai binefăcătoare este. Veți fi avut supărări, dar fi convinsă dacă ca fosti elevi și-am cauzat supărări după-ce am ajuns preoți, am înțeles că tot strictețea ce ai dezvoltat-o a fost dreaptă, și rile ce ni le-ai dat au fost totdeauna bune. De acea primește din partea noastră un mai sincere felicitări cu ocaziunea înă în tagma monachală și fi convins ca acele felicitări nu sunt nici impuse nici făcute ci purced din inimă curate. Vieță!

Cronică bibliografică.

Toți autorii cărți doresc ca operele lor să fie date colaboratorilor noștri speciali spre recenziune, sunt rugați a nu le trimite în câte două exemplare, de-oare-ce un exemplar are să se păstreze pe sama bibliotecii redacționale.

Preludii, articole și cercetări literare de **Ilarie Chendi**. (Editura Revistei „Sămănătorul“ Minerva, institut grafic și de editură, București 1903. Prețul cor. 2.50*). Titlul e „Preludii“; dar nu preludivile unei activități literare, ci preludivile probabil, ale unei serii de lucrări critice-literare, de-o netăgăduită valoare. Dl. Il. Chendi are deja un trecut de critic-literar bine apreciat nu numai la noi, de unde a pornit în lupta pentru frumos, ci și în România, unde îl vedem în frunțile reviste ca manator dibaci al scapelului critice. Volumul de față, elegant ca înfățișare, cuprinde în 209 pagini următoarele articole: Două categorii (de literați). — Eminescu (material nou de studiu). — Creangă și Eminescu. — Samson L. Bodnărescu. — Th. Șerbănescu. — În chestiunea limbii literare (răspuns d-lui Dimitrie Zamfirescu). — Maria Cuntănu și Maria Botiș-Cioban (din școala Coșbuc). — Iuliu C. Săvescu. — Radu D. Rosetti. — Grimm în românește. — Traducătorii români ai lui Heine. — Un poet reclama-giu (Fl. Becescu). — Un poet decadent (Iuliu Dragomirescu). — Geniul din Constanța (poligraful Petre Vulcan). — Frumoasa Loreley (schiță din literatura germană). — Poveștile în versuri. — Semne bune.

Cuprinsul bogat al cărții precum, și actualitatea chestiunilor ce tractează, apoi valoarea, pricepera și destoinicia autorului în materie literară, — sunt destule motive de recomandare pentru carte.

Este prea îngust cadrul acestei mici notițe pentru a ne putea întinde la o amănunțită recenziune, spre a pune în evidență claritatea observațiilor, fineta critica și simțămîntul unei competențe literare neasce a autorului, dar credem că acei-ce au avut privilegiu de a ceti scrieri de ale d-lui Chendi îl știu aprecia; ear cei ce încă nu-l cunosc, nu vor întrelăsa privilegiul de a face cunoștință cu d-sa atunci, când ne vorbesc despre atâtea lucruri frumoase și edificatoare, ca cele înșirate în acest anunț literar.

Eminescu și Coșbuc. Note comparative de **Alexandru Ciura**, prof. (Blaj, 1903. 108 pagini, format octav. Prețul 1 coroană*). Cei cărți s'ar aștepta ca studiul de față să le dea mărimea, greutatea geniului acestor doi poeți mari ai neamului românesc în *numere*, ca astfel prin compararea lor să-și poată da răspuns la întrebarea: care dintre acești doi e mai mare? — se vor înșela în așteptările lor, căci autorul cu mult mai bine înțelege rostul critice și datorințele criticului, decât să facă din studiul său interesant, — broșură de senzație. „Amândoi sunt mari. Unul cu zimbet trist de lucafer nemuritor, simbolisând durerea sălașlăuită în inima și mintea clasei culte; — celalalt vesel și fericit, împrăștiând în jur de sine sănătatea și seninătatea vieții dela teară... Alătura ne amintesc icoana împăratului din povești: un ochiu îi ride celalalt îi plânge“ — asta e concluzia la care ajunge, analizând operele și activitatea acestor doi genii. Lucrarea de față nu e o simplă „teză de licență“, ci pe lângă toată temeinicia sa, e și o lectură plăcută. Ceea-ce însă îi dă cărții un deosebit interes, e felul analizei și vederilen uoi în aprecierea acestor poeți, mai ales în aprecierea lui **Eminescu**, atât de huiduit odinioară de un critic din Blaj. Cartea recomandă de sine.

M. A.

* Se află de vânzare la administrația foii noastre.

Dușmanie. Roman de **Vasile E. Moldoran**. (Sibiu 1903. 112 pagini, format cvart mic. Prețul 1 cor.) Romanul de față a apărut pentru întâia dată în coloanele „Tribunei“. Autorul e un tiner scriitor de o laudabila activitate literară. Romanul de față e al doilea roman, care a apărut în volum, și — un mare progres, mai ales în privința limbii. Pe când sugetul romanului întii „Meteor“ aparținea domeniului fanteziei, în romanul de față, autorul își împrumută sugetul realității în fond e o istorie tristă; accentul duos predomină. Nicî nu-î de mirat: ne descrie doara viața românului apasat. Lectură plăcută.

Novela de Vas. Ranta Buticescu. (Tomul I. Gherla, 286 pagini, format octav mare. Prețul 1 cor 60 fil.). — Vasile Ranta Buticescu, scriitorul mult gustat al anilor șeptezec-optzec, a scos în volum novelele sale apărute în diferite publicațiuni periodice. Cea mai veche „Parola lui Ali Mustă“ a apărut în 1879 și cea mai recentă „Regina balului“ este scrisă în 1895. Ranta-Buticescu este un povestitor plăcut și în novelele acestea, 15 la număr, găsim unele ca de ex.: „Florile codrului“ care subjugă atenția cetitorului. Bune mai sunt: „Costică“, și „Florile dragostei“. Nota hazlie dominează în nuvela „Regina balului“. Autorul face și multă satiră și are une-ori observări psihologice de o patrundere deosebită.

Vacanții. Comedie originală într'un act, de **Maria Baiulescu**. (Nr. 10, din biblioteca teatrală, ed. de „Societatea pentru crearea unui fond de teatru român. 38 pagini, Prețul 40 fil.), Comedia e destul de succesă și potrivită pentru d'a fi jucată pe scenele diletanților noștri.

Felurimi.

Melancolie.

*Singură sed în liniștea firii
Cu gândul la tine... în dragi depărtări...
In peptu mi revine nădejdea iubirii,
O lume întreagă de scumpe visări...*

*Privirea-mi se perde în sara crescândă
Ce rălu-și întinde mai des peste sat...
In vremuri trecute sufletu-mi s'arintă
Și uit pe o clipă, că tu m'at uitat*

*Trăiesc înc'odată orele sfinte,
Ce pururi — speram! — să n'aidă sfârșit...
Din ochi-mi se scurg două lacrimi ferbinte:
— O iartă-mi iubite, că — m'ai părăsit!*
Olimpia.

† **Murgu Lupul**. Poate vor fi mulți, prea mulți, cărți abia vor ști că a existat în lume și un Murgu Lupul. Mulți însă, mai ales dintre cei cărți au umblat cândva prin munții din Gelău și Carpați vor fi curios să știe, ce-î cu el — Trabadurul Murgu e mort! Călătorii cărți au petrecut vara în satele ascunse de lume: Paliște, Pehnița, Măgure, Mărișel, Dumbrava Pau cunoscut și îndrăgit cu toții. Umbla veșnic în port național românesc, cu un lat brâu tricolor... Când conducea oaspeții prin locuri, de cărți se legau legende, începea să povestiască de faptele mari ale strămoșilor noștri într'un dulce graiu românesc. De multe ori estaziat, sfârșind adăoga: — Așa, domnule! Așa am fost noi! — Era un călăuz sigur, care te trecea prin văi, peste stânci și ape, peste care chiar a trece numai e știință. Oaspeții sub călăuzirea lui treceau teferi prin *Valea Dracului*, prin care — cum spunea legenda, — om nu poate trece. Îi călăuzia în *Peștera Biholița* în care numai ingerii pot intra. — Și Murgu asta, prietinel călătorilor români, a murit Un om din Dumbrava mi-a adus vestea, că a căzut de pe o stâncă și a rămas mort. **Murgu Lupul** nu mai este... Dar vrednic a fost să-î păstrăm memoria, căci și el cu sfințenie a păstrat curate moravurile și simțemintele românești.

A murit Murgu Lupul, și cu el unul dintre cei din urmă *trabaduri români*.

Em. Is.

Cornel Tămășdan,

neguțator de coloniale, delicatesses și ape minerale
în Arad,

str. Arhiducele Iosif Nr. 12.

Își recomandă magazinul bogat de

929 5-10

Coloniale, zahar și delicatesses

cea mai fină cafea de Cuba, Mocca, ceai din străinătate, delicatesses de prima mână, tot felul de ape minerale, vinuri minunate, șampanie, cognac, tot felul de poame suțice și cereale, cu cele mai moderate prețuri, 2% rabat la plățirea cu bani gata.

Telefon Nr. 419.

Spre binevoitoarea atențiune!

Am onoare a Vă încunoștința, că am deschis în **Arad, strada Deak Ferencz Nr. 24** vis-à-vis de biserica reformată, un institut de

lithographie, cyncographie și autographie.

Efectuesc tot felul de lucrări cărți se țin de aceste branșe, precum: cărți de vizită, de adrese, bilete de logodnă și cununie, invitări, vignete, capete de scrisori, placate (afișe), note, blanchete, caete de caligrafie, de desemn. peisage, atestate diplome, acții, libele de depunere și tot felul de lucrări artistice și în culori etc. etc. Prețuri moderate.

Asigurându-Vă, că mi voi da toată silința, să îndeplinesc lucrările primite cu cea mai mare punctualitate și promptitudine, conform gustului și dorinței, Vă rog să binevoiți a mă onora și sprijini cu prețuitele D.-Voastre comande.

Cu toată stima:

PETRU SIMTION,
proprietar de lithographie.

Depozit de ciasornice și giuvaerice.

GILLER ROBERT
— ciasornicar și giuvaergiu. —
Arad, Andrassy-tér 4. (Hot Nándor)

Pentru reparatură de ciasornice primese garanția pe 2 ani. 979 2-25

Depozit de ciasornice și giuvaerice.

A. VERBOS și FIUL,

Fabricant de mobile

= Arad, Calea Andrassy Nr. 6. =
Filială în Mediaș.

Atrage atenția onor. public și-î roagă să viziteze

== Marele seu magazin de mobile ==
dela fabrica augmentată

Are în magazin mobilele celea mai moderne lucrate în stiluri deosebite; asortiment bogat.

939 7-20

CREMA

MARGARETA

este cel mai sigur mijloc pentru producerea, perfecționarea și conservarea

FRUMUSEȚEI.

Acest minunat, preparat nevătămător, curat și fără grăsime are un efect umiditor.

In câte-va zile face să dispară alunițele, petele de freat, coji, jugurtanie, bubișoare, punct. negre (comedonele) și toate afecțiunile de pe. Netezește încrețiturile și ciupiturile de vârsat (bubai) având efect chiar și asupra celor mai înaintați în vârstă, cărora le face pelea umbră și frumoasă.

Dr. Mosengeil și Metzger, renumiți prof. vîndesă încreșturile de pe obraji cu ajutorul masajului. Spre acest scop Crema Margareta este cea mai potrivită. Dacă fața zilnic se masează cu Crema Margareta, dispar nu numai alunițele, petele de freat și alte necurățenii de piele ci și creșturile, ciupiturile de bubat și alte anomalii cauzate prin bălănețe, guji, boală, etc. Un prescripțiu în contra arșilor soarelui și vîntului. Și ziua se poate încreștina.

1 borcan mare costă 1 fl., unul mic 50 cr. Pudra de damă Margareta 60 cr. Săpun Margareta 35 cr. Pasta de dinți Margareta 50 cr. Regeneratorul părului produce culoarea originală a părului încărunit 1 fl. Blondinisarea părului de ori-ce culoare. Părul pri-mesc o culoare aurie 1 fl. 50 cr. Pomada tannochimică cel mai bun mijloc spre cultivarea și creșterea părului 35 și 50 cr. Resuscitor de mustețe Bohus de Világos spre cultivarea mustețelor 25 și 35 cr.

Clement Földes
Arad, str. Deák Ferencz Nr. 11.

Veritabil numai dacă be-care cu te e prevăzută cu pojară și eticheta mea împrotocoată

Depozit în toate farmaciile. Expediții se fac numai contra trimiterii anticipată a costului.

STERN A.

— croitor à la mode. —

Arad, colțul pieței Tököly și str. Forrai (lînga cafeneaua Zeinyi)

Gătește tot soiul de baine bărbătești din stoffe engleze sau indigene, după moda cea mai nouă și croitoră cu șic, pe lângă prețuri moderate și condiții de plată avantajoase.

La dorință mă duc și în provincie. Ajunge o corespondență în care să mă rugați să mă prezint. 968 7-10

SEIDEL OTTO,

fabricant de căciuli,

ARAD, Andrassy-tér Nr. 9

(vis à vis cu bisnecă).

Execut ori-ce fel de șopiu militar, postav financiar pentru pompieri, pentru preoți și civili, calitate bună, preț moderat. 935 15-80

In atenția publicului ziditor!

Am onoare a aduce la cunoștință m. on. public, că în strada Kapa, n-rul 12 (casa proprie) am deschis

O cancelarie de zidire.

Întreprind zidiri de case nouă, restaurarea și schimbarea de case vechi, cu un cuvânt ori-ce soi de lucrare ce se ține de rama asta, pe lângă prețuri efine și garanție absolută. 954 9-30

Cu stimă:

Tenczinger Károly,
măiestru de zidar diplomat.

Prapori și steaguri bisericicești

precum și

lucrări de zugrav execută
Ludovic Neisz

Arad, strada Chorin 2 și str. Hunyady 6.

965 5-50

ULMAN JÓZSEF,

măsar de edificii și mobile.

Arad, strada Szt-Pál

Se recomandă în atenția binevoitoare a onoratului public, se angajează la tot felul de lucrări nouă și reparări ce cad în bransa de măsar, pe lângă prețuri moderate și executare promptă și punctuală. La dorință merge și în provincie.

955 10-10

Zidește fântâni,

le curățește, găurește sau le face mai adînci: Licsmann József, Arad, strada Weselényi 36.

949 13-30

PĂLĂRIERUL

MÁLY ALBERT

— ARAD, Piața Boros-Beni Nr. 8. —

Primește colorarea pălărilor de postav și paie, bărbătești și femești; asemenea curățirea și transformarea lor după moda cea mai nouă. Calcareea cilindrelor, transformările le efectuează cu preț prompt.

Se primesc comenzi și din provincie.

Strămutare de birou.

Aduc la cunoștința mult onorat. public că **Biroul de zidire**

se așază până acum în ARAD, strada Kápolna, n-rul 4 l'am strămutat în strada Csiky-Gergely n-rul 13.

Rugînd mult on. public să binevoiască a mă părtini și pe mai departe semnez 976 3-25

cu deoseb. stimă
Mihályi Illés,
arhitect-întreprinzător.

LADICS PÁL,

zugrav.

Arad, Strada Vesselényi Nr. 47.

Se recomandă onor. întreprinzătorii de clădiri, precum și publicului mare, se angajează să execute ori-ce lucrare de acest jen.

Pe lângă prețurile cele mai avantajoase. 934 10-30

Primește deosebit stîrpirea insectelor vătămătoare din locuințe.

WOLF JÁNOS,

— cioboliar de ghete de bărbăți și dame. —
Arad, colțul pieții Libertății și str. Simonyi.

Am onoare a atrage atenția on. public din loc și provincie, că în atelierul meu de cioboliarie pregătesc ghetele cele mai frumoase, elegante și solide, precum și ghetă ortopedice, pe lângă deosebită garanție. 994 1-50

In atenția on. proprietari de case.

Am onoare a atrage atenția m. on. public asupra

Stabilimentului meu de țigle.

Primește tot felul de lucrări nouă și reparări ce se țin de acest ram, atât în loc cât și în provincie, pe lângă prețuri foarte favorabile și garanție deplină. Rugîndu-mă de părtinirea mult onor. public,

Semnez cu deoseb. stimă

KLAICS DUSÁN,

măiestru țiglar.

995 1-25

Arad, Angyal utca Nr. 26.

BIEDL JÓZSEF

coloritor și pictor de odai, imitator 967 6-25 de lemn și marmură.

Arad, piața Libert. (vis-a-vis de statuie)

Primește toate lucrările ce se țin de bransa asta, chiar și cele mai grele.

pictări de odaie,

precum și coloriri și imitari de lemn indigen sau exotic (foderare) în execuție de gust,

pe lângă prețuri moderate.

Primește tot-cădată curățirea locuințelor de tot felul de insecte, pe lângă garanție. Comenzile din provincie prompt și grabnic. —

La comenzi pe sava bisericilor rabat.

In atenția publicului!

Am onoare a aduce la cunoștință m. on. public, care dorește a zida, că biroul meu de zidire din strada Knézy Károly Nr. 3 din 1 Maiu st. n., l'am mutat în str. Kapa Nr. 37.

Când mulțumesc m. on. public pentru părtinirea de care m'a vîndic în decurs de 7 ani, îl rog să binevoiască a mă onora și mai departe cu ea.

Cu deosebită stimă: 969 8-20

Szidor János,

măiestru-zidar diplomat, membru al societății științelor aradane și măiestrilor diplomați și îndreptățiți.

In atențiunea ziditorilor, a proprietarilor de case și a chiriașilor!

978 4-50

Avem onoare a vă atrage atenția asupra

atelierului nostru de

lăcătuși și reparatură

din ARAD, str. Varjassy József

unde executăm lucrurile în fier de tipă și zidiri, gratis la mormînt și vetre practice, precum și tot felul de reparatură de tot soiul, pe lângă prețuri foarte favorabile și garanție deplină.

Cu cea mai stimă:

VANCSÓ și LANG,
lăcătuși de artă și zidire.

Haine pentru domni

cu preț excepțional de ieftin după cea mai modernă croitoră

Arad, strada Szent-Pál Nr. 3.

(Vis-a-vis de cafeneaua Erdélyi).

Din stoffe indigenă și englezească Executarea cu gust. Deosebită pentru ori-ce reparatură cu preț avantajos. Rog sprigiul onoratului public.

Cu distincție și stimă
1780,
croitor bărbătesc.

Kiss Albert,

tapițer și decorator.

Arad, strada Varjassy József 13.

Primește tot felul de lucrări de tapițerie, decorativă, confecționarea de madrațe ori-ce reparări cu cele mai modeste prețuri.

Canapele și madrațuri se găsesc în permanență în depositul meu. 961 11-10

Ujváry Árpád,

măsar, tâmplar și lucrător de portaluri
Arad, strada Lázár Vilmos 4.

Se recomandă m. on. public spre executarea tot felul de lucrări aparținătoare ramelor de tâmplărie, precum aranjamente de prăși și birouri, lucrări de clădiri și portaturi de materie uscată pe lângă prețurile cele mai moderate. Executarea promptă și solidă.
Reparatură repede și ieftin.

KALMÁR JÓZSEF

mechanic.

Recomandă

Bicicletele

săle de cea mai bună calitate.

Are în deposit gumă interioară și esterioră de prima calitate, și tot felul de părți constitutive d'ale bicicletelor.

Eftine și pe lângă garanție efectuează 975 9-

Reparaturi de biciclete,

instalări de

sonării electrice și telefonuri.

Toate pe lângă garanție.

Strada Salacz nr. 2. Telefon nr. 242.

Piane, pianine și note musicale

se găsesc în depositul meu înființat în anul 1850 cu prețurile cele mai moderate, la dorință în rate, eventual pentru

închiriat cu luna.

Pianele mele sunt din fabricile: Bösendorfer, Esibar, Hoffmann, Kern, Krämer, Koch și Korselt, Luner Lyra, Petrol, Proksch, Schaabel, Stelzhammer, Sturgi, Schweighöffer, Thek și Weselény.

— Primește reparări și acordări de piane. —

În biblioteca mea de împrumutare taxa lunară pentru cetit este 160 cor. pe lună. De volum 10 fleri.

JOSIF CRISPIN

Arad, str. Deák-Ferencz Nr. 28.
962 6-20 Nr. telefonului 35.

**Vînzare cu ori-ce preț!
din cauza defacerii pravălii.**

Tot felul de obiecte optice se pot căpeta cu prețuri foarte moderate.

Ochelarari și tvicherari începînd dela 1 fl.

GAÁL LIPÓT fiu,

optician.

ARAD, Andrassy-tér 7.

977 4-5

Prăvălie nouă!!!

Prăvălie nouă!!!

HEGEDÜS GYULA

mare prăvălie de perii, pământufuri și specialități de tualetă

— ARAD, Andrassy-tér 15. (Palatul Hermann). —

Am onoare a aduce la cunoștința M. on. public că aici în Arad, pița Andrassy nr. 15, în palatul Hermann, am deschis o prăvălie de

Perii, pământufuri și specialități de tualetă.

Am în deposit tot felul de perii de haine, păr și dinți, perii pentru economia de casă, industrie și lux; vărutoare și al'e obiecte în legătură cu aceste, precum și articli de curățit: piele de cerb, bureți, obiecte de tualetă indigene și străine, parfumuri, săpunuri, pravuri, paste, ape de dinți, pudre, pieptene etc.

Experiențele mele bogate câștigate pe acest teren îmi fac cu puțință să pot în destulă măsură și cele mai pretențioase dorințe ale cumpărătorilor mei, căci riva mea este: încrederea mășterilor mei.

Cu deosebită stimă:

980 3-25

HEGEDÜS GYULA.**Imprumuturi de bani pe amortisare**

mijloace pe lângă condițiile cele mai avantajoase, pe moșii și case în orașe cu 4,3, 4,5 și 5% și amortisare de

20, 25, 30, 50 de ani,

adece în camătă e socotită atât camătă cât și amortisarea din capital.

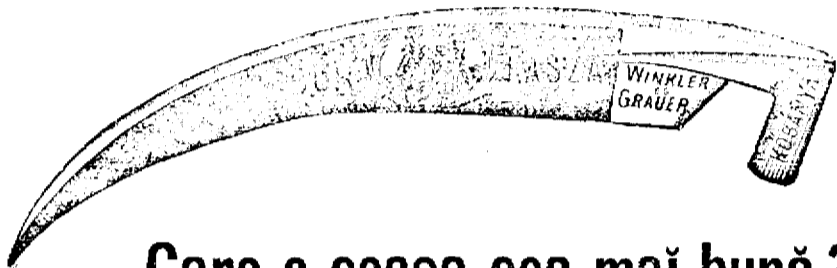
Principiul meu e îndestularea M. On. public, care vrea să facă imprumuturi hipotecare.

Imprumuturile se plătesc în bani gata, scrisorile hipotecare se plătesc cu valoarea lor nominală. Spese prealabile nu sunt, tacsele mi le socotesc ulterior.

Pentru deslușiri mai detaiate a se adresa la

HERZOG SÁNDOR

Arad, strada Weitzer-János Nr. 15, ușa 7.

Care e coasa cea mai bună?

Intreabă toți economii, la ce noi le răspundem din convingere

că cea mai bună coasă din lume

e coasa „Bur“ cu marca unui „Bur“ călare,

care e pregătită din oțelul cel mai fin și e așa pregătită, încât întrece toate coasele.

Adresa pentru Europa și America întregă:

WINKLER ȘI GRAUER

Kőbánya, Nr. 24.

Prețurile:		Prețurile:	
65 cm. lungă	1 fl. — cr.	85 cm. lungă	1 fl. 20 cr.
70 „ „	1 „ 05 „	90 „ „	1 „ 30 „
75 „ „	1 „ 10 „	95 „ „	1 „ 35 „
80 „ „	1 „ 15 „	100 „ „	1 „ 40 „

La comanda de 5 bucăți se trimit franco. La comanda de 10 bucăți franco 1 coasă. Garanție deplină.

Noutate: Cute „Bur“ 25 cr., cute de Ammergan 15 cr.

Prețuri-curente ilustrate gratuit.

904 10-20

Prăvălie de mode**ROSENBLÜH H. ȘI SOȚUL**

în ARAD

Colțul pieței Szabadság și strada Forray.

Recomandă marele său magazin de mode pentru dame: mătăsuri, pânzături și chifonuri.

Trusouri gata, barcheturi, plapome și matrațuri, confecțiunea noastră proprie.

Cele mai bune fabricate solide și prețurile cele mai ieftine.

Materie fină pentru reverenzi, care își conservă culoarea, în Arad numai la noi se află în asortiment bogat.

Executăm confecționarea de:

reverenzi, paltoane, pardesiuri,
și le pregătim prin binecunoscutul croitor *Dragan Adamovici*.
Avem în mare asortiment materie și mătăsuri pentru**ornate și prapori bisericești**

Putem prezenta nenumărate scrisori de recunoștință despre reverenzile ce noi le pregătim, precum și despre serviciul nostru bun și ineseptionabil.

963 4-25

Cu distincție stimă:

Rosenblüh H. și soțul.**FISCHER KÁROLY**

fabricant de rociuri de sirmă, impletituri, site și rociuri de oțel (materase).

— Arad, Józseffőherczeg-u. Nr. 8. —

Recomandă fabricatele sale de sirmă, așa: rociuri de aramă, fier și cusitor, mai ales pentru fabrici, mori și economii, precum și site pentru ctururi sistem Bachler. Fac rociuri de mână și de mașină pentru îngrădirea de grădini, livezi, curți de galițe și parcuri; Rociuri pentru pietri, prund și cărbuni. Gratii pentru pivniți și hambare. Prânzătoare de schintel pe coșuri de locomotive și fabrice. Saltele de oțel, elastice, prea practice. Diferite site de per, fier, aramă și mătăsa, site pentru tutun, precum tot felul de lucruri cari să țin de bransa aceasta.

984 2-10

— Calitate bună și prețuri moderate. —

Strămutare de prăvălie!

AUGUSTIN ALBRECHT

fost CSEH KATALIN

și-a strămutat

PRĂVĂLIA DE MĂNUȘI

cu prima Maiu 1903,

în strada Salacz Nr. 1.

(Casa Löcs.)

974 5-10

Porter! Preț-curent de Rusalii. Porter!

Din prilejul sărbătorilor de Rusalii, marele magazin alui **Porter Vilmos** contează la o circulație mai mare. Din considerarea asta s'au stabilit prețuri extra-ordinar de avantajoase, iar magazinul s'a provăzută bogat. Asortimentul în ghete se poate numi ineseptionabil. Au sosit multe noutăți nu numai de ghete înalte, ci și de jumătate și ghete tăiate. Recomandăm în atenția merelui public românesc mai ales asortimentul de ghete pentru copii, în care se cuprind tot felul de ghete negre și colorate, dela cele mai estine până la cele mai fine.

Afară de ghete

carl — cum am amintit deja mai sus — se află în o bogăție estraordinară, merită amintire încă următorii articlii:

Parisoluri pentru dame:

Parisol de saten, desenuri frumoase	1 fl. 20 cr.
Parisol de saten, calitate mai fină	1 „ 50 „
Parisol de semi-mătasă, colorat sau negru.	2 „ — „
Parisol de mătasă curată dela	5 fl. până la 12 „ — „

Veritabile mănuși de Praga (din piele), toate culorile 90 cr.

(Mănuși de ață — asortiment bogat).

Bluze pentru dame:

Bluză frumoasă :	
din levantină franceză, diferite colori	— fl. 90 cr.
din Piquet, model mai nou	1 „ 50 „
din batist fin francez, frumos colorat	2 „ 75 „
din mătasă fină, taft glacé	6 „ 50 „
din mătasă fină Luizin	8 „ — „

Mare asortiment în Brâne pentru dame:

Brâu elegant de moirée	— fl. 25 cr.
Brâu frumos din panglica moirée sau duchesse	1 „ 50 „
Brâne de tot moderne, fine dela	75 până la 3 „ — „

CORSETURI:

Croitură înaltă, sau scurtă	65 cr. până la — fl. 90 cr.
Cu os veritabil de pește	1 „ 50 „
Calitate de tot fină dela	2 fl. până la 4 „ — „

Afară de aste: corseturi Sada Jaco, Radical, Traviatta și Ilona tot soiul.

Albituri pentru dame:

se află d'asemeni în mare asortiment, și deja pentru bagatele prețuri se pot căpeta lucruri bune și de gust.

Ciorapi pentru bărbați, dame și copii, asortiment estraordinar de bogat.

Pălării de paie pentru dame, bărbați și copii.	Cămeși pentru turiști au sosit deja cele din urmă noutăți.	Brâne de turșiti 1 cor., calitatea cea mai bună.	Pălării din păr de epure materie veritabilă. O bucată 2:50 fl.
---	---	---	---

ATENȚIE! Haine pentru băieți și copile în toate calitățile și prețurile.

Cămeși și cravate pentru bărbați în calitate binecunoscută.

Spre pildă: Cămașa de tot colorată, cu pept colorat, levantină franceză; bucată 1:50 fl.

Bastoane.

Jocuri de Tenis.

Huțuțe pentru copii.

Cărute pentru copii
100—150 bucați.

Obiecte de luc
Cadouri de prilej.

La cumpărări de 10 cor., fotografie gratuită.

Marele

992 2—
Telefon Nr. 324.

Magazin

PORTER

ARAD, Piața Libertății.

VILMOS.

nachalã aî dus și până acum, care poate servi ca model multora și de aceea cu atât mai tare suntem convingși că și de acum înainte...

Te felicităm Cuvioase Părinte și-ți dorim ca tagma monachală să-ți servească de teren mai vast pentru a putea numai a ne fi spre bucurie internă...

Să trăiești Cuvioase Părinte la mulți ani spre bucuria întregii preotimii, spre fala dioceselor și a bisericii întregi.

Pavel Șandru, preot, în Teregoava, Felician Nemoian, preot, în Lăpusnicel, Zaharie Popoviciu, preot, în Globocraioara, Dimitrie Popoviciu, preot, în Topleși, Victor Trailoniciu, Cornu, Ilie Popoviciu preot, în Petrosnița, Simion Rasvan, preot, în Domașnea, Ion Grosăvescu, preot, în Cornereva, Ilie Pepa, preot, în Armeniș, George Ivaniciu, preot, în T. Slatina, fosti elevi Iosif S. Nemoian, preot, în Luncarița, George Marsavila, preot, în Mehedica, Nicolae Coca, preot, în Mehedica, Ion Chendi, preot, în Pelnic, George Talucu, preot, în Iablanuța, Constantin Vlăducean, preot, în Plugova, Ion Trailoniciu, preot, în Ciștoara, George Pepa, preot, în Domașnia, Ioan Serbu, preot, în Rusca, Nistor Brenzeiu, preot în Cornereva.

O DUȘMĂNIE TRISTĂ.

Sub acest titlu publică Jurnalul din București articolul de mai jos. Și în amănunte alocurea e rău înformat, îl reproducem în întregime pe cum a apărut dela Brașov și coaliațet sale.

In presa românească de peste munți a început o nouă și uricioasă polemică.

Faptul care dă earăși un caracter iritant neînțelegerilor ce mai de mult au despărțit în două tabere pe cei de peste Carpați, este alegerea din Dobra, pentru un scaun vacant în dieta maghiară.

Se prezintă un candidat român, dl Dr. Aurel Vlad, susținut de așa numiții „Mangriști” din jurul „Tribunei Poporului”, partizani ai participării românilor la luptele electorale, adică ai eșirii din pasivitatea de până acum.

Contra candidaturii dlui Dr. Vlad se ridică sprijinitorii atitudinii de până azi a românilor, și în „Gazeta Transilvaniei” aceștia spun că dl Dr. Vlad și amicii săi vreau să înfigă un pumnal în programul național dela 1881.

Pe de altă parte chiar partizanii activității nu sunt înțeleși, căci pe lângă candidatura dlui Dr. Vlad, se prezintă și aceea a dlui Munteanu, proprietarul ziarului „Activitatea” din Orăștie.

Rezultatul tuturor acestora e că dintr-o deosebire de vederi s'a iscat o adevărată dușmănie, care din zi în zi scoboară nivelul discușiunilor, transformându le într-o luptă violentă și pătimăse, în care personalismul injurios merge până la trivialitate.

Noi ceștia din regat nu putem privi decât cu o adâncă mâhnire spectacolul acesta deplorabil.

Sfârșirea asta dureroasă ce se face în aplauzele vrășmașului comun, înseamnă zădărnicia tuturor aspirațiunilor, pentru care s'au dat atâtea lupte, s'au făcut atâtea jertfe, s'a risipit atâtea eroism!

NOUTĂȚI.

ARAD, 6 Iunie n. 1903.

Din cauza sfințelor sărbători ale Rusaliilor numărul proxim al foii noastre va apare numai Marți la amiază.

P. S. Sa Dl episcop Ioan I. Papp a plecat astăzi, cu trenul dela amiază Belinț-Monoștur, unde mâne,

în ziua întâia a sf. Rusaliilor va sfinți biserica din acea comună.

P. S. Sa are în suita sa pe d-nii R. Giorogariu, Vasilie Beleş, protodiaconul Dr. I. Suciuc și candidatul de preot Teodor Popovici, care va fi sfințit întru diacon la celebrarea sfințirii bisericii din Monoștur.

Luni, a doua zi a sf. Rusaliilor P. S. Sa va face vizitație canonică în Belinț, sediul protopresbiteral, ear Luni seara se va reînapoia la reședință.

Consacrarea noului episcop al Lugojului Dr. Vasilie Hossu — după cum scrie „Unirea” — se va face la Blaj la sărbătoarea sf. Apostoli Petru și Pavel. Noul episcop se va muta la Lugoj în decursul lunii Septemvrie, ear P. S. S. Dr. Radu trece la Oradea-Mare încă în decursul lunii Iulie a. c.

Oficer în rezervă degradat. Sicher Eugen, sublocotenent în rezervă în regimentul 37 din Oradea-Mare a fost degradat. Motivul degradării e, că anul trecut apăruse într-o foaie maghiară din Oradea-Mare un articol vehement, în care întreg corpul ofițeresc, și mai ales comandantul școlii voluntarilor era invinuit că tratează rău cu voluntarii maghiari. Făcându-se cercetarea, a eșit la iveală, că autorul moral al articolului e numitul oficer în rezervă. În motivarea ministerială se spune că, Sicher a vătămat așa numita „Standesehre”, contribuind la apariția articolului injurios.

Kulturregylet-ul ardelen și-a ținut în ziua de 2 Iunie în Aiud adunarea generală, fiind de față numeroși participanți. Adunarea a fost presidată de contele Beldi Akos S'a depus cu acest prilej o cunună pe mormântul celor căzuți în revoluția din 1848, ear profesorul Dr. Márki a rostit aci un discurs. Contele Kuun Geza a ținut o conferință despre cultura Maghiarilor din Atelcuzu și Lebedia. După adunare a fost banchet pentru 300 persoane. Seara găspetii s'au dus la Orăștie unde a doua zi s'a desvâlnit tabla comemorativă pusă la casa unde s'a născut contele Kuun Kocsárd, care a fost cel mai mare binefacător al kulturregyletului.

Mare șachist român. Concursul internațional de șach, ce a avut loc la Viena, s'a încheiat în 25 Maiu n. Intre primii învingători aflăm și pe un Român, dl G. Marco din Bucovina, fiul parohului gr.-or. I. Marco din Cucurmare. Dl Marco a câștigat premiul al treilea în sumă de 1150 coroane. Primul învingător a fost rusul Tsigorin, al doilea germanul Marschall, al treilea românul Marco. Șachistul maghiar Geza Maroczy, care în anul trecut câștigase premiul prim, ear în anul acesta la Monte-Carlo premiul al treilea, a rămas la întrecerea din Viena la locul al 5-lea. Lupta (șach) între Românul Marco și Maghiarul Maroczy a fost la Viena înversunată, a durat 2 zile și s'a terminat cu victoria Românului.

Notar defănit. Notarul Carol I. Reich din Poiana-mărului — care deja de două ani e suspendat pentru neapținutudine în oficiu — în zilele acestea a fost defănit de către judecătoria din Zărnești pentru escrocherii și falsificării de documente.

Păduri în mâni ovreiești. Pădurile dela Gurghiu, comitatul Mureș-Turda, unde reșosatul clironom Rudolf mergea cu predilecție la vânat, au fost vândute pentru suma de 3 milioane 800.000 coroane firmei evreiești Goldfinger și Teplanszky din Budapesta. Noi proprietarii au de gând să taie cea mai mare parte a acestor păduri întinse, ca să înființeze un stabiliment de ferestraie, cu sediul în Gurghiu.

Principesa Luisa și tatăl ei. Din Lindau se telegrafează despre o interesantă schimbare în situația principesei Luisa. Marele duce de Toscana, Tatăl principesei, s'a împăcat cu nefericita sa fiică, și o va cerceta cât mai curând. După această întrevedere, principesa Luisa se va retrage împreună cu copilul ei în Franța, unde va lua locuință stabilă în castelul Ronno

„Sămănătorul”, revistă literară săptămânală. Apare în București, str. Regală Nr. 6 Anul II Nr. 20 din 18 Maiu, 1903 are următorul sumar: Ovid Densusianu: Din revindicările timpului. — Cântec Banățean. — St. O. Iosif: Credințe (poezie). — N. Iorga: O nouă epocă de cultură. — Mihail Paleologu: Română. — Miron Aldea: La fereastă (note). — Z. Birsan: Cântec. — Darî de samă: 1) N. Iorga: „Preludiu” de Il. Chendi. 2) Il Chendi: Brătescu Voinești: „Nuvele”. — Elena Coleanu: Vară (poezie). — N. Iorga: Cronica săptămânală. — Invierea Rusofilișmului. — Baciul din Săliște: D'ale țeranilor. — Red.: Informații. Răspunsuri.

Clubul celor tăcuți. Dacă e drept, că tăcerea e de aur, ear vorba de argint, nu peste mult în valuri de aur vor înnota escentricii, care de curând au întemeiat în Paris clubul celor tăcuți. Devisa acestui club e: a vorbi e — necuviință, căci ori-ce om cuminte toate le poate înțelege și din semne. Astfel de savanți escenrici au trăit și în timpurile mai vechi, căci în Londra deja în veacul al XVI-lea a existat un astfel de club. Acolo toți cei care îndrăsniau să vorbiască, deveniau moralmente morți. S'a întâmplat odată că armata engleză a raportat o învingere strălucită. Toate spiritele erau agitate, toate sufletele pline de bucurie. Unul dintre membrii clubului, răpit de entuziasm național, intrând în club, esclama:

— Domnilor, am învins! Toți priviră la el furioși. Președintele grăbi la tabla neagră și scris pe ea cuvintele:

— Trebuie eschis flecarul asta! — Cefalți făcură din cap, și flecarul fu eschis.

Petrecere. „Reuniunea de cântări a plugarilor români din Hodoș din incidentul adunării „Despărțimentului învețatoresc din tractul protopresbiteral gr.-or. rom al Lugojului, aranjează Joi după Rusaliile în 29 Maiu (11 Iunie) c. în comuna Hodoș concert împreună cu dans. Prețul de intrare de persoană 1 cor., de familie 2 cor. 50 bani. Oferte benevole sunt a se trimite cassarului reuniunii Julius Vodd econom. Hodoș u. p. Lugos, și se culează pe cale ziaristică. Ve nitul curat e destinat pentru scopuri filantropice. Inceputul la 8 ore seara.

Programa: 1. Iancu Jianu, căpitan de haiduci, episod național în 4 acte de M. Milo 11. 1 „I-tul concert bis.” cor mixt de G. Musicescu. 2. „Resunetul Ardealului”, cor mixt de I. Vidu. 3. Resunet dela Crișana”, cor mixt de I. Vidu 4. Stejarul și cornul”, cor mixt de G. Musicescu. 5. Taci bărbate”, cor mixt de I. Vidu.

Esundările din America. Săptămânile trecute America de nord a fost bântuită de o groaznică esundare. Precum se scrie acum din Cansas-City, pagubele ce le-a pricinuit esundarea în ținuturile acele se urcă la 15—25 milioane de dolari.

Cutremur de pământ. In America a bântuit zilele aceste un groaznic cutremur de pământ, care a pustiit mai multe sate. Mulți oameni au perit. Detaiuri lipsesc încă.

Incendiu mare în Neapole. La 2 Iunie seara un incendiu groaznic a nimicit palatul unui institut de bani. Cu prilegiul stingerii s'au rănit grav 5 pompieri, dintre cari unul a și murit. Numai cu sfârșit au reușit pompierii să localizeze focul. Cu toate aceste a ars cea mai mare parte a palatului zidit încă pe la 1600. — Marchisul Sarmiento ajungând între două tulumbe de apă, a fost strivit și a rămas mort. Paguba se urcă la 11 milioane lire.

Furt de trei milioane. Poliția din Nissa se ocupa cu căutarea autorilor unui furt comis, la 20 Martie trecut, la d-na Quartera ce locuște în Casele Montferato (Italia). In timpul lunii vilejiaturii a acestei doamne rău făcătoare au spart casa de bancă printr'un cartuș de dinamită, punind mâna pe conținutul dintr'nsa, care se ridică la 3 milioane. Poliția din Nizza a arestat zilele trecute pe trei italieni care propuneau băncii Lausard cumpărarea titlurile italiene de a cărui proveniențe ei n'au putut indica.

Negrolog. Subscriși cu inima frântă de durere aduc la cunoștința tuturor rudeniilor și amicșilor încetarea din viață a neuitatei mame, surori și bunice, Ana Bosco născută Bogdan rămasă preuteasă veduvă

de fertatul de pia memoria, Iosif Bosco fost paroch rom. ort. în F.-Tont (comitatul Bihor) întemplat în F.-Tont Joi în 15 28 Maiu d. a în al 72-lea an al etăți: Remășițele pământești ale defunctei s'au așezat spre odihna vecnică Sâmbătă în 17/30 Maiu în cimitirul bisericii rom. gr.-or. din F.-Tont, petrecută fiind la morment de un public numeros Inmormântarea s'a săvârșit prin patru preoști sub pontificarea veteranului paroch, Damaschin Serbu din F.-Girisii, eară cântările și respective răspunsurile funebrele de învețator local, Vasiliu Tenca cu elevii săi, cari intradever cântau foarte frumos și cu multă îndoișoare cântările și răspunsurile funebrele. Pe reșosata o deplâng: Elisabeta Bosco m. Beșan ca fiică Ghiula Bogdan soră în Arad, Gavril Beșan paroch în F.-Tont ca ginere, Aureliu Beșan, preot ca nepot și Valeriu Beșan ca strănepot, stud. gimnasiai.

AVIS.

Aducem la cunoștința st. nostri abonenți că am trimis la adresa tuturor acelor cari sunt în restanță cu abonamentul foit, chitanță despre această restanță. Rugăm dară pe toți cei ce au înimă pentru fot românești să binevoiască a rescumpăra aceste chitanțe, cari li se vor presenta prin oficiul poștului competent. Adm. Trib. Pop.

ULTIME ȘTIRI.

Alegerea dela Dobra.

— Serviciul telegrafic. —

Dobra, 8 ceasuri 40 minute.

De-i presiunt marti, Românii sunt însuflețiți. Toți cu trup și suflet pentru Dr. Vlad. Popor mult a sosit încă de cu sară, asemenea și două companii de miliție. Geandarmii au oprit mulțime de a egători români pe la poduri. S'a făcut protest. Isbânda e sigură. Muntean a plecat.

Dobra, 10 ceasuri 20 minute.

Până acum a votat comuna Dobra:

Table with 2 columns: Name and Votes. Dr. Vlad: 70 voturi. Farkas: 10. Muntean: 2.

Cehii în contra moștenitorului de tron.

Viena, 5 Iunie. In ședința de azi a Reichsrathului, deputatul radical Choc (ceh tinăr) a interpelat guvernul, că are cunoștință că moștenitorul de tron Francisc Ferdinand și nevasta lui într'un local public au aplaudat cântarea Servus Brezina (O cântare odioasă pentru Cehi. Red.) Intrebă de președinte, de are de gând să-l provoace pe ministrul președinte, să blameze această procedură, care vatămă națiunea cehă. Choc sfârșește cu cuvintele: „Dela un moștenitor de tron habsburgic, fie numele lui Fraacisc, fie Ferdinand, nu te poți aștepta la bine. Mai puțin te poți aștepta la bine dela unul, pe care îl chiamă Francisc Ferdinand.”

Președintele îl îndrumă la ordine. La asta deputatul Fressl îi strigă președintelui: „Indrumă-l la ordine pe moștenitorul de tron, să se poarte mai cinstit.”

Indrumările la ordine ale președintelui și cuvintele deputaților Choc și Fressl au produs un șgomot asurzitor și invălmășală nemaipomenită. Din toate părțile se auziau ofense și injurii. Numai cu mare greu a reușit președintele să facă liniște. Răspuns meritoric la interpeleție nu s'a dat nict din partea ministrului, nict din partea președintelui Reichsrathului.

Red. respons. Ioan Russu Șirianu. Editor Aurel Popovici-Barcianu.

Băile de sare și iod din Mercurea,

(Erdely Szerdahely Sósfürdő).

despre conținutul cărora opinia medicală e foarte favorabilă aproape la toate boalele, adoptate și provăzute cu edificii și vilele din nou zidite,

Duminecă în 7 Iunie 28 Maiu 1903

se vor deschide în mod festiv la orele 2 p. m.

Trenul

stă zilnic la dispoziția oaspeților, având la bai stațiune proprie în care sosește la orele 3 1/2, 9 și 11 a. m., 5, 6 și 8 1/2, p. m.

Omnibusul

pleacă la bai din Mercurea-oraș la orele 6 și 11 a. m., 2 și 5 1/2, p. m. Taxe potrivite.

Odăi de locuit

pentru oaspeți se pot închiria, cu prețuri moderate, în edificiul vechiu și noua vilă zidită spre acest scop.

Restaurant

în una din vilele cele nouă, aranjat modern și cu gust; cu o sală mare pentru petreceri. Cu mâncări și beuturi alese, pe lângă un serviciu prompt se recomandă

Atendatorul băilor:

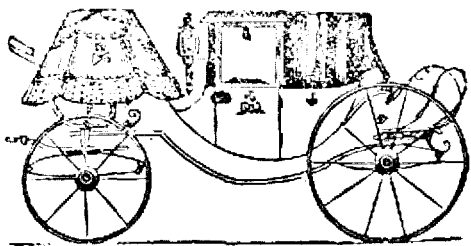
ILIE FLOAȘIU.

996 1—

NB. Informații mai detaliate despre conținutul băilor se pot lua dela subscrierul.

Trăsuri gata la dispoziție. Lucru de gust, prețuri moderate.

Comande din provincă se efectuează prompt și grabnic.

Tary Béla

— fabrică de trăsuri —
— și atelier de lustruire. —

Arad, Boros Béni-tér nr. 10.

Primește fabricarea de trăsuri, calese și căruțe corespunzătoare tuturor cerințelor moderne, pe lângă execuție de gust. Primește d'asemeni tot felul de reparaturi, și toate lucrările ce se țin de lustruire, pe lângă prețuri moderate. — Se recomandă mai ales atenției și părtinirii preș. st. domni proprietari de pământ.

990 2—25

NAGY ADOLF

tinichigiu de zidiri și artă.

Arad colțul stradelor Hunyady și Szent-Pál.

Primește toate lucrările ce se țin de meseria asta, precum: canalizări, instalări de apeducturi, reparări de closeturi (astupate), și tot felul de

lucrări de zidiri

după desemnuri de gust și corespunzătoare. Reliefuri și de lazi pentru pastrarea ghiței pe seama măcelarilor și cafegiilor.

Tot felul de aranjamente de culină prompt și estin.

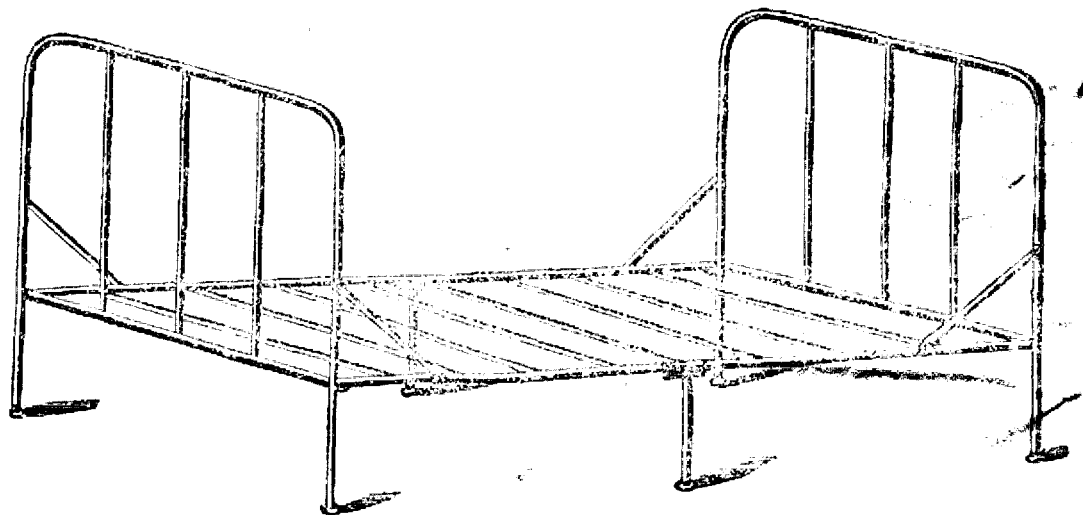
988 2—25 Reparări și comande din provincă grabnic și solid.

TUNSZKY și MIHAJLOVITS

Fabrică de mobile de fer și saltele de rociuri de sîrmă.

ARAD, colțul stradei Templom și Kőlesey.

Primim tot felul de lucrări aparținătoare acestui ram așa: aranjarea de casarme de soldați și pompieri, școli, institute și cafenele.

Corturi de grădină (de descompus) și pavilionuri, pentru cafenele și restauranturi.

— Trimitem în loc și provincă comercianților spre vizare mai departe. —

982 2—50

— Lucru escelent. — Lustru de gust. —

— Promptitudine rară! —

Cel mai ieftin isvor de cumpărare în articlii de fer.

Telefon 386.

Telefon 386.

Frații Berta

— prăvălie de ferării și instrumente —

ARAD, Andrassy-tér 3.

Recomandă stropitoare de peronospora, sistem nou, **Non plus ultra**, garanție de 10 ani, cu 34 coroane. Toți cumpărătorii sunt rugați în interesul propriu, ca înainte de a cumpăra stropitoare de alt sistem să vină să vază sistemul nostru și să se convingă, că sistemul „Non plus ultra“ e neîntrecut.

„Non plus ultra“

„Non plus ultra“

946 5—12

Mare deposit în articlii de fer, instrumente, ferării de pat, articlii de culină, cuptoare, articlii de economie, puști, revolve, patroane, cumpene decimale, telegraf de odale (cu instalare) etc. etc.

Prețuri moderate.

Marfa de prima calitate.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

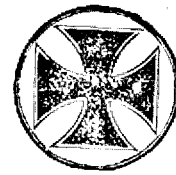
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea Volta.

Nu e leac secret

vindecă și inviorează sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedacarea circulațiunii sîngelui, anemie, amețeli, tîuituri de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, astma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mîncare, rău ală la mîni și picioare, slăbirea peste tot, reuma, podagră ischias, udului la pat, influenza, insomnia, epilepsia, circula

ție neregulată a sîngelui și contra multor altor boale, carti la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. Inusirea acestui aparat este, că vindecă nu numai din timp în timp, ci introduce constant în corpul omenesc binefăcătoare, rînt, când pe deoparte vindecă și succes boalele aînătoare, eară pe de altă parte e cel mai bun sînt contra îmbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurărei, că acest aparat vindecă boale vechi de 20 ani.

În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate vedé aceste atestate. Pacientul, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca prin aparatul meu, primește banii înapoi.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu poate fi confundat cu aparatul „Volta“, care atît în Germania, cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu electro magnetic prin deosebită l putere vindecătoare, e în genere cunoscut, apreciat și respândit.

Chiar și ieftinătatea estraordinară a crucei mele electro-magnetice o recomandă cu întîrire.

624 —158

Prețul aparatului mare e Cor. 6. folosibil la morburî învechite

Prețul aparatului mic e Cor. 4. folosibil numai la copii și la femei de constituție foarte slabă.

Locul central principal de vînzare și espedare pentru țeară și străinătate e:

Müller Albert, Budapesta, V., str. Vadász 42./K colțul str. Kálmán.